

**MIASTO POSTINDUSTRIALNE
I JEGO DZIEDZICTWO W XXI WIEKU.
OCHRONA – KONSERWACJA –
REWITALIZACJA**

**DIE POSTINDUSTRIELLE STADT
UND IHR ERBE IM 21. JAHRHUNDERT.
SCHUTZ – ERHALTUNG – REVITALISIERUNG**

**25. Konferencja Grupy Roboczej Polskich i Niemieckich
Historyków Sztuki i Konserwatorów**

**25. Konferenz des Arbeitskreises deutscher und polnischer
Kunsthistoriker und Denkmalpfleger**

**11-14.10.2017 | Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
Łódź, ul. Piotrkowska 282 | Piotrkowska-Straße 282, Lodz**

PROGRAM / PROGRAMM

11.10.2017 środa/Mittwoch

18.00

**Spotkanie Grupy Roboczej Polskich i Niemieckich
Historyków Sztuki i Konserwatorów
Treffen des Arbeitskreises polnischer und deutscher
Kunsthistoriker und Denkmalpfleger**

Sala 11.10, sala bankietowa Good Time Aparthotel
(ul. Piotrkowska 120)

Saal 11.10, Bankettsaal des Good Time Aparthotel
(Piotrkowska-Straße 120)

11:10

Piotr Gerber (Wrocław/Jaworzyna Śląska)

**Sieć muzeów techniki na Śląsku, projekt realizowany
przez Fundację Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego
Śląska**

**Technikmuseen in Oberschlesien, ein von der Stiftung
zum Schutz des oberschlesischen Industrierbes
getragenes Projekt**

11:30

DYSKUSJA, PRZERWA NA KAWĘ
DISKUSSION, KAFFEEPAUSE

12.10.2017 czwartek/Donnerstag

10:00

**OTWARCIE KONFERENCJI
ERÖFFNUNG DER KONFERENZ**

Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi;
Budynek D, II piętro/Haus D, II. Etage

**SESJA DOŚWIADCZENIA NIEMIECKIE. POŚREDNICTWO
– WALORYZACJA POSTINDUSTRIALNEGO DZIEDZICTWA
PRZEMYSŁOWEGO: KONCEPCJE I STRATEGIE
SEKTION DEUTSCHE ERFAHRUNGEN. VERMITTLUNG
UND INWERTSETZUNG DES POSTINDUSTRIELLEN
INDUSTRIEREBES: KONZEPTE UND STRATEGIEN
Przewodniczący/Moderation – Tadeusz J. Żuchowski**

**SESJA MIASTO PRZEMYSŁOWE JAKO KULTUROWE
DZIEDZICTWO – KWESTIE TEORETYCZNE
SEKTION DIE INDUSTRIESTADT ALS KULTURELLES
ERBE – THEORETISCHE FRAGEN
Przewodniczący/Moderation – Tomasz Torbus**

12:00

Paul Zalewski (Europa-Universität Viadrina in Frankfurt/Oder)

**Denkmalpflegestudierende als Antrieb einer Konversion.
Modelfall „Ferdinandshof“ in Frankfurt/Oder
Studiujący ochronę zabytków jako impuls przemian.
Modelowy przypadek „Ferdinandshof“ we Frankfurcie
nad Odrą**

10:30

Bogusław Szmygin (Politechnika Lubelska), Anna Fortuna-Marek
(Narodowy Instytut Dziedzictwa, Oddział Terenowy
w Rzeszowie), Andrzej Siwek (Narodowy Instytut Dziedzictwa
w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński)

**Systemowa ocena wartości jako podstawa ochrony
miejskich zespołów poprzemysłowych
Systematische Ermittlung des Denkmalwerts
als Grundlage zum Schutz städtischer postindustrieller
Ensembles**

12:20

Dorothee Haffner (Hochschule für Technik und Wirtschaft Berlin,
Berliner Zentrum Industriekultur)

**Strategien für Berlin –
Das Berliner Zentrum Industriekultur
Strategie dla Berlina –
Berlińskie Centrum Kultury Przemysłowej**

10:50

Waldemar J. Affelt (Politechnika Gdańska)

**Techno-estetyczna i poznawcza zabytkowość
konstrukcji przemysłowej
Der technisch-ästhetische Denkmalwert von
Industriebauten**

12:40

Kathrin Krüner (Technische Universität Bergakademie
Freiberg)

**Der Umgang mit den Hinterlassenschaften
des Steinkohlenbergbaus in der DDR
Stosunek do spuścizny kopalń węgla kamiennego
na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej**

13:00

Matthias Baxmann (Fachreferent Denkmale der Technik und Industrie, Brandenburgisches Landesamt für Denkmalpflege und Archäologisches Landesmuseum, Zossen)

Mezzogiorno oder Toskana? Der Niederlausitzer Industriebezirk – zur Geschichte und postindustriellen Transformation einer industrialisierten Armutsregion
Mezzogiorno czy Toskania? Dolnoślązki okręg przemysłowy – o historii i poprzemysłowej transformacji przemysłowego regionu ubóstwa

13:20

DYSKUSJA, PRZERWA NA KAWĘ/DISKUSSION, KAFFEPAUSE

SESJA **WYZWANIA WIELKICH OKRĘGÓW PRZEMYSŁOWYCH**
SEKTION **HERAUSFORDERUNGEN GROßER INDUSTRIEGEBIETE**

Przewodnicząca/Moderation – Beate Störtkuhl

13:50

Irma Kozina (Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach)

Obiekty poprzemysłowe Górnego Śląska: kulturowe dziedzictwo czy relikty krypto-kolonializmu?
Współczesna perspektywa badawcza historii sztuki w odniesieniu do spuścizny postindustrialnej
Postindustrielle Objekte in Oberschlesien: Kulturerbe oder Relikte eines Krypto-Kolonialismus?
Die zeitgenössische Sicht einer Kunsthistorikerin auf das postindustrielle Erbe

14:10

Thomas Parent (LWL-Industriemuseums in Dortmund)

Das Montanrevier als Herausforderung fuer Denkmalpflege und Industriekultur-Beispiele aus Oberschlesien und aus dem Ruhrgebiet
Okręg górniczy jako wyzwanie dla ochrony zabytków i kultury przemysłowej-na przykładzie Górnego Śląska i Zagłębia Ruhry

14:30

DYSKUSJA / DISKUSSION

15:00

OBIAD / MITTAGESSEN

KOMUNIKATY/INFORMATIONSBÖRSE

Przewodniczący/Moderation – Piotr Korduba
Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Budynek D, II piętro/Haus D, II. Etage

16:00

Włodzimierz Górko (Entwicklungsplanung Stadt Baden CH)

Das Erbe der postindustriellen Stadt und aktuelle Probleme der Raumplanung am Beispiel der Stadt Baden
Dziedzictwo miasta poprzemysłowego i aktualne problemy planowania przestrzennego na przykładzie miasta Baden

16:10

Anne Scheinhardt (Bibliotheca Hertziana–Max-Planck-Institut für Kunstgeschichte, Rom)

Konservierung – Fortschreibung – Revision. Römische Industrieensembles im Spiegel der Zeit (1870-2020)
Konserwacja – opis badawczy – przekształcenia. Rzymskie zespoły przemysłowe w perspektywie czasu (1870-2020)

16:20

Katarzyna Chojnacka, Justyna Rakoczy (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Jeleniej Górze)

Zabytki przemysłu i techniki z terenu dawnego województwa jeleniogórskiego – charakterystyka zasobu oraz jego problematyki konserwatorskiej. Analiza możliwych rozwiązań z propozycją koncepcji i strategii
Industrie- und Technikdenkmale in der ehemaligen Wojewodschaft Jelenia Góra/Hirschberg – Charakteristika und denkmalpflegerische Probleme. Lösungsansätze, Konzepte, Strategien

16:30

Marta Ostrowska-Bies (Wrocław)

Nowoczesne rzeźnie w krajobrazie miast przełomu XIX i XX wieku oraz w wieku XXI
Schlachthöfe im Stadtbild um 1900 und im 21. Jahrhundert

16:40

DYSKUSJA / DISKUSSION

Wykłady wieczorne/Abendvorträge

Przewodniczący/Moderation – Krzysztof Stefański
Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi,
Budynek D, II piętro/Haus D, II. Etage

18:00

Ewa Chojecka (Katowice/Bielsko-Biała)

Obraz „Wielkiej Industrii” – przedmiot rozważań historii sztuki (Thomas Voßbeck i Michael Baxandall)
Das Bild der „Großindustrie” – ein Objekt kunsthistorischer Überlegungen (Thomas Voßbeck und Michael Baxandall)

19:00

Wojciech Bałus (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Dietmar Popp (Herder-Institut, Marburg)

Prezentacja tomu „Zabytki sztuki w Polsce. Małopolska”
Präsentation des Bandes: „Kunstdenkmäler in Polen. Kleinpoleen”

20:00

UROCZYSTA KOLACJA / FESTLICHES ABENDESSEN

Przerwa. Catering Design (Biurowiec Synergia, ul. Wólczańska 128/134)/ Przerwa. Catering Design (Bürogebäude Synergia, Wólczańska-Straße 128/134)

13.10.2017 piątek/Freitag

9:30

Rozpoczęcie drugiego dnia konferencji

Beginn des 2. Konferenztages

Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
Budynek D, II piętro/Haus D, II. Etage

SESJA **WYZWANIA WOBEC ZACHOWANIA I REWITALIZACJI DZIEDZICTWA POSTINDUSTRIALNEGO**
SEKTION **HERAUSFORDERUNGEN BETREFFEND ERHALTUNG UND REVITALISIERUNG DES POSTINDUSTRIELLEN ERBES**

Przewodniczący/Moderation – Tadeusz Bernatowicz

9:30

Łukasz Mikołaj Sadowski (Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi)
Puerto Madero w Buenos Aires jako przykład współczesnej rewitalizacji dawnej dzielnicy portowej
Puerto Madero in Buenos Aires als Beispiel einer zeitgenössischen Revitalisierung eines ehemaligen Hafenzentrums

9:50

Henry Kuningas (Eesti Kunstiakadeemia Tallinn)
Remastering heritage borderland: Soviet industrial legacy in Estonia

10:10

Piotr Fiuk (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie)
Łasztownia i Kępa Parnicka w Szczecinie. Rewitalizacja przemysłowego zespołu portowo-stoczniowego w epoce postindustrialnej
Lastadie und Silberwiese in Stettin. Revitalisierung des Hafen- und Werfkomplexes in postindustrieller Zeit

10:30

Bogusław Wowrzeczka, Marzanna Jagiełło (Politechnika Wrocławska)
Stare elektrownie – nowa energia. O „energetyzujących” właściwościach budynków dawnych elektrowni miejskich.
Ehemalige Elektrizitätswerke – neue Energie. Zu den „energetischen” Eigenheiten ehemaliger städtischer Elektrizitätszentralen

10:50

DYSKUSJA, PRZERWA NA KAWĘ
DISKUSSION, KAFFEEPAUSE

SEKCYJA DOŚWIADCZENIA ŁÓDZKIE. ARCHITEKTURA, URBANISTYKA I SZTUKA W PROCESIE PRZEMIAN KU SPOŁECZEŃSTWU POSTINDUSTRIALNEMU
SEKTION LODZER ERFAHRUNGEN. ARCHITEKTUR, STADTPLANUNG UND KUNST IM WANDLUNGSPROZESS ZU EINER POSTINDUSTRIELLEN GESELLSCHAFT
Przewodnicząca/Moderation – Katja Bernhardt

11:20

Krzysztof Stefański (Uniwersytet Łódzki)
Łódzkie rezydencje fabrykanckie i ich współczesne funkcjonowanie
Lodzer Fabrikantensitze und ihr heutiges Funktionieren

11:50

Julia Sowińska-Heim (Uniwersytet Łódzki)
Adaptacja do nowej funkcji dziedzictwa postindustrialnego a współczesny rozwój Łodzi
Adaptionen des postindustriellen Erbes und die gegenwärtige Entwicklung der Stadt Lodz

12:10

Małgorzata Wróblewska Markiewicz (Łódź)
Wokół pewnego motywu. Rola fabrycznych tekstyliów w rozpowszechnianiu nowych tendencji stylistycznych.
Geyerowskie tkaniny drukowane z lat 20. i 30. XX w.
Rund um ein bestimmtes Motiv. Die Rolle von Fabriktextilien bei der Verbreitung neuer Stilrichtungen. Geyer'sche Druckstoffe der 1920er und 30er Jahre

12:30

Jerzy Głowacki (Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi), Olga Tuszyńska-Szczepaniak (Wojewódzki Urząd Konserwatora Zabytków w Łodzi)
Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi – od fabryki do muzeum
Das Zentrale Textilmuseum in Lodz – von der Fabrik zum Museum

12:50

DYSKUSJA / DISKUSSION

13:20

Oprowadzanie po Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi/ Führung durch das Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
– oprowadza/Führung Michał Sierba

14:00

OBIAD / MITTAGESSEN

15:00

Prezentacja EXPO 2022 ŁÓDŹ POLAND/Präsentation EXPO 2022 LODZ POLEN
Zespół ds. Expo 2022, Departament Architektury i Rozwoju Urzędu Miasta Łodzi/ Team für Expo 2022, Abteilung für Architektur und Entwicklung beim Magistrat der Stadt Lodz

KOMUNIKATY/INFORMATIONSBÖRSE

Przewodnicząca/Moderation – Małgorzata Omilanowska
Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
Budynek D, II piętro/Haus D, II. Etage

15:10

Piotr Kuroczyński (Hochschule Mainz)
Intelligentes Stadtmodell Lodz – Neue Zugänge zum gebauten kulturellen Erbe
Intelligentny model miejski Łódź – nowe podejście do kształtowania dziedzictwa kulturowego

15:20

Sławomir Brzezicki (Herder-Institut, Marburg)
Dehio-Digital, konceptyjne Überlegungen zur Weiterentwicklung des traditionsreichen „Aufnahmeformats“ des kulturellen Erbes
Dehio-Digital, koncepcyjne rozważania o dalszym rozwoju bogatych tradycji „formatów ujęcia” dziedzictwa kulturowego

15:30

Andrzej Damian Borsuk (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy)
Idee i problematyka rewitalizacji dawnej Strefy NGL fabryki DAG Bromberg, obecnego Exploseum, oddziału Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Konzepte und Probleme der Revitalisierung des ehemaligen NGL-Bezirks der Fabrik DAG Bromberg, des heutigen „Exploseum“, einer Abteilung des Regionalmuseums Leon Wyczółkowski in Bydgoszcz/Bromberg

15:40

Błażej Ciarkowski (Uniwersytet Łódzki)
Waloryzacja (po)przemysłowego dziedzictwa architektury polskiej czasów PRL-u
Inwertsetzung des(post)industriellen Architekturbes der Volksrepublik Polen

15:50

**DYSKUSJA I PODSUMOWANIE KONFERENCJI
ABSCHLUSSDISKUSSION UND
ZUSAMMENFASSUNG**

ok. 15.00

OBIAD DLA UCZESTNIKÓW OBJAZDU
NAUKOWEGO/MITTAGESSEN FÜR DIE
EXKURSIONSTEILNEHMER
Restauracja Galicja, ul. Ogrodowa 19/die Restaurant Galicja,
Ogrodowa-Straße 19

14.10.2017 sobota/Samstag

10:00

**Objazd naukowy – rezydencje fabrykanckie
i zrewitalizowane obszary przemysłowe Łodzi
Exkursion – Fabrikantenresidenzen und revitalisierte
Industriegebiete in Lodz**

Zbiórka/Treffpunkt – Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
Politechnika Łódzka – oprowadza/Führung Błażej Ciarkowski
Księży Młyn – oprowadza/Führung Arkadiusz Bogusławski
Manufaktura – oprowadza/Führung Krzysztof Stefański

Organizatorzy/
Veranstalter

Centralne
Muzeum
Włókiennictwa
w Łodzi

Katedra
Historii
Sztuki UŁ

STOWARZYSZENIE
HISTORYKÓW
SZTUKI

STOWARZYSZENIE
HISTORYKÓW
SZTUKI

Patroni honorowi/
Schirmherren

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI
HANNA ZDANOWSKA

Ambasada
Republiki Federalnej Niemiec
Warszawa

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

UNIWERSYTET
ŁÓDZKI

Sponsorzy/
Förderer

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

EXPO 2022
ŁÓDŹ POLSKA

REAL
DEVELOPMENT

AWANGARDA
FUNDACJA

FUNDACJA ULICY
PIOTRKOWSKIEJ